

Pusztavám Község Önkormányzatának
IFJÚSÁGI KONCEPCIÓJA
(tervezet)

I. Az önkormányzati ifjúságpolitika jogforrása

Az önkormányzati ifjúságpolitika legmagasabb szintű jogforrása az Alkotmány, amely többek között kimondja, hogy államunk különös gondot fordít az ifjúság létbiztonságára, oktatására és nevelésére, továbbá védelmezi az ifjúság érdekeit. Emellett számos ENSZ egyezmény határoz meg olyan elveket és jogokat, amelyek érvényesüléséhez szükséges az önkormányzat támogató közege is.

Az önkormányzat ifjúságpolitikai tevékenységének közvetlen jogforrása az 1990. évi LXV. Törvény a helyi önkormányzatokról, melynek 8.§-ban a települési önkormányzat feladatai között a törvény – 1994 óta – felsorolja a gyermek és ifjúsági feladatokról való gondoskodást. Ezen belül az önkormányzat maga határozza meg – a lakosság igényei alapján, anyagi lehetőségeitől függően – mely feladatokat milyen mértékben és módon lát el.

II. Az Ifjúsági Koncepció célja

Az önkormányzati koncepciók célja, hogy a jelen igényeinek és lehetőségeinek tudatában az önkormányzat szándékait meghatározza egy-egy terület, ellátandó feladat funkcióinak és formáinak fenntartására, vagy – ha hiányzik – megteremtésére. A koncepció a szükségletek, a feladatok számbavétele, továbbá olyan döntési elvek meghatározása, amelyek megvalósulása során a meglévő értékek megőrizhetők, a hiányosságok pótolhatók és a település adott területén a fejlődési tendenciák továbbra is biztosíthatók.

III. A célcsoport

Amennyiben *korosztályi szempontú* a megközelítés, a gyermek-ifjúsági korosztályt az alábbi korcsoportban határozhatjuk meg:

gyermek 0-14 éves korig ez Pusztavámon 433 fő

ifjúsági 14-22 éves korig Pusztavámon 278 fő

fiatal felnőtt 22-29 éves korig Pusztavámon 269 fő

(Pusztavám összlakossága 2527 fő, melynek 38 %-ka ez a korosztály – májusi adat)

A *problémaközpontú* megközelítés esetén mindazokat fiataloknak tekinthetjük, akiknek fiatalokra jellemző problémáik vannak. Ez rendkívül sokféle, egymással összefüggő, komplex problémákat jelenthet.

Nagy jelentőséggel bír az állami szerepvállalás, azonban minden kérdéssel lehetőleg azon a szinten kell foglalkozni, ahol jelentkeznek, ahol a megoldáshoz szükséges feladat- és hatáskörök vannak.

Ezen problémák közül talán legátfogóbb az *információhiány*. Nem rendelkeznek elegendő információval a fiatalok. Számptalan kérdésükre sem a család, sem az

iskola nem tud válaszolni. Veszélyt rejt magában, ha nem alkalmas helyen, nem autentikus forrásból és nem megfelelő módon keresnek, illetve kapnak választ.

A tanulás, de inkább a *továbbtanulás* terén az utóbbi időben tovább nőtt az esélyegyenlőtlenség. Nem lehet csak az iskola, vagy a család felelőssége a fiatalok karrier-építése, egzisztenciája.

Az *ifjúsági munkanélküliség* településünkön jobb arányt mutat mint az országos, vagy megyei átlag (15 fő). Kihívást jelent ugyanakkor számunkra a jól képzett fiatalok megtartása.

Az önálló életkezdés elemi feltétele, a *lakáshoz jutás* nehéz feladatot jelent, mind a családok, mind az önkormányzat számára. Ezért is fontos, hogy lakáshoz jutási támogatási rendszerünket megfelelő körültekintéssel alkossuk meg.

A fiatalok *egészségi állapota* – hasonlóan a felnőtt lakossághoz – folyamatosan romlik, a pszichés állapot romlása az ifjúság esetén még kedvezőtlenebb képet mutat. Csak széles társadalmi összefogással, az akciók (drogprevenció, bűnmegelőzési tábor, stb.), programok támogatásával és ösztönzésével tudunk ezen javítani.

Az *ifjúsági devianciák, az ifjúsági bűnözés* (bár településünkre nem „jellemző”) növekedésének megállítása szintén együttes fellépést igényel család, iskola, és más intézmények szakemberei részéről. A megelőzésre – mint a legjobb befektetésre – sokkal nagyobb figyelmet kell fordítanunk. Számítunk a rendőrség, polgárőrség, családok, egyházak partnerségére.

A *kortárs közösség* szerepe rendkívül jelentős a fiatalok fejlődésében. A szabadidő hasznos és értelmes eltöltéséhez településünkön kevés számú és minőségű program van. Különös súllyal jelentkezik ez a probléma az iskola szünetekben.

Az ifjúság társas társadalmi kapcsolataiban alig lelhető fel a *közéletiség*, a közösségért, másokért érzett felelősségtudat. Ebből adódóan csak nagyon kis mértékben képes saját és társadalmi csoportjai érdekeinek megjelenítésére, érdekei képviselésére. Ez a korosztály pedig nem passzív és nem is apolitikus. A jól működő diákönkormányzat, a jól működő ifjúsági szervezetek nagyszerű szinterei lehetnek közösségeiknek. Ebben jelentős támogatásra szorulnak.

IV. Partnerek, lehetséges együttműködők

A *Gyermek, Ifjúsági és Sportminisztérium* – mint az ifjúság ügyeinek intézésében résztvevő minisztériumok munkájának összehangolója – meghirdette (200-ben) az ifjúsági párbeszéd stratégiáját. E rendszer első alapelve a partnerség – kölcsönös előnyök alapján. Önkormányzatunknak, intézményeinknek meg kell találni e partnerségben rejlő lehetőségeket.

Országos intézményekkel, szervezetekkel (Regionális Ifjúsági Tanácsok) való kapcsolatunk több együttműködési lehetőséget kínál. A forrásbevonás céljából a

pályázatokat is kiíró szervezetekkel, alapítványokkal élő kapcsolatot érdemes kialakítani.

A Fejér Megyei Önkormányzattal az ifjúságot érintő problémák feltárásában, a lehetséges megoldások kidolgozásában és a megvalósításban is partnerek vagyunk (Fejér Megyei Civil címtár, Civil Ház, mint az ifjúság színtere, stb.)

Intézményeink közül mind az óvodával, mind az iskolával való kapcsolat meghatározó jelentőségű ifjúságpolitikai céljaink megvalósításában. Az iskolán kívüli diákközélet szervezésében, a diákönkormányzat hatékony működésének segítésében – mint ifjúsági koncepciónk egyik fő elemének – kiaknázatlan lehetőségek mutatkoznak. Pályázataik, pályáztatásuk segítése (információval, tanácsadással, kapcsolatok közvetítésével, önrész-finanszírozással) reális szükségletet elégítene ki.

A Gyermejköltségi Szolgálat, könyvtárunk, művelődési házunk és más szervezeteink közötti információ áramlást, az egymással való kapcsolattartást, programkoordinációt segítjük azzal is, hogy rendezvényeknek, konferenciáknak, képzéseknek adunk otthont, és lehetőség szerint támogatjuk azokat.

Változatos, partnerségen alapuló kapcsolatokra törekszik önkormányzatunk az egyházi és civil szervezetekkel. A mennyiség mellett fontos együttműködési szempont a minőség, a kontroll. Ez új típusú megállapodások létrejöttét feltételezi.

A vállalkozókkal kialakítandó kapcsolatunk hosszú távra meghatározhatja ifjúsági céljaink valóra váltását is – nem csak forrásnövelési szempontból.

A nyilvánosságának kiemelkedő szerepe van abban, hogy folyamatosan tájékoztatni tudjuk az érintetteket, a családokat, a fiatalok csoportjait. Helyi televíziózástól új szemléletet, új irányokat követel ez az elvárás. Támogatjuk a korosztályi sajátosságoknak megfelelő tartalmú műsorokat, a fiatalok részvételét azok szerkesztésében.

Az Internet adta lehetőségeket jobban ki kell használnunk. Egyre jobban terjed használóinak és ismerőinek száma Pusztavámon is, főleg a fiatalok körében. A levelezés, a vélemények megfogalmazására alkalmas levelező lista mellett komplex (írott, kép, hang) dokumentumok megjelenítésére, interaktivitásra ad alkalmat. Saját honlapunk szerkesztésénél, kezelésénél számítunk az ifjúság munkájára, a működtetést elsősorban velük képzeljük el.

V. Döntések előkészítése – döntéshozatal

Minimális célként megfogalmazhatjuk, hogy az érintetteknek (vagyis a gyerekeknek és a fiataloknak) valamint közösségeiknek, szervezeteiknek időben értesülniük kell a róluk szóló döntéseinkről. Fontos szempont, hogy életkori sajátosságuknak megfelelő módon jusson el hozzájuk a tájékoztatás.

Nem csak Pusztavámon nehéz kérdés, hogy az ifjúságnak van-e lehetősége befolyást gyakorolni az önkormányzat döntéseire, tevékenységére, illetve rendelkezhetnek-e eszközökkel ahhoz, hogy problémáikat saját maguk oldják meg. Alaposabban szükséges megismernünk diákönkormányzatunk, az (leendő)

ifjúsági szervezős(ek) helyzetét, igényeit és lehetőségeit, annak érdekében, hogy érdekegyeztetési folyamat indulhasson közöttünk, nagyobb lehetőségük nyíljon a döntések előkészítésébe bekapcsolódniuk.

Önkormányzatunk nyitott minden olyan kezdeményezésre, mely a fiatalság érdekeinek felismerését, korrekt megfogalmazását és érvényesítését szolgálja.

Szervezeti egységeink, intézményeink és a lakossági, civil szervezetek közötti együttműködés adott szakfeladatokba ágyazottan jelenik meg a gyerekek és az ifjúság ügye az önkormányzat mindennapjaiban.

Arra törekszünk, hogy mind képviselő-testületünk struktúrájában, mind hivatalunk munkájában helye és szerepe legyen az ifjúságnak (pl. ifjúsági referens).

VI. **Összegzés**

Az Ifjúsági Konceptió mint dokumentum és mint szemlélet elfogadása fontos eszköze annak, hogy kötelező és vállalt feladatainkat hatékonyabban elláthassuk. A benne megfogalmazott alapelvek, célok és feladatok nem kőbe vésett szentenciák. Keret, lehetőség a továbblépésre.

A meghozandó, születő döntéseink akkor lehetnek hatásosak és eredményesek, ha rendszerszemlélettel foglalkozunk az ifjúsággal. Ha rendszeresen lehetőséget adunk önmagunknak és az érintettek számára, hogy elemezzük, értékeljük, folyamatában is kövessük a céljaink megvalósulását szolgáló eseményeket, tevékenységeinket.

Pusztavám Község Önkormányzatának Képviselő-testülete e koncepció elfogadásával a jelenleg lehetséges döntést meghozta – figyelembe véve nemzetközi és hazai normákat, helyi lehetőségeket. Reméljük, továbbra is számíthatunk minden partnerünk együttműködésére.

VII. **Fiatalok „megtartása érdekében hozandó döntések**

Támogatások : mindenkor anyagi lehetőségeink figyelembe vételével továbbra is támogatni kívánjuk iskolásainkat. Általános iskolában a tankönyvek tanulók számára ingyenessé tételével, közép és felsőfokú tanintézetbe járók esetében a jelenlegi gyakorlatnak megfelelő beiskolázási támogatással.

Rendeletbe foglalt módon a **Bursa Hungarica** ösztöndíjrendszerhez való csatlakozással.

Szülőktől feladatátvállalással : elsősorban általános iskolás gyerekek, nyári szünet alatti „napközis táboroztatásával”. Ezen feladat meglátásom szerint a szülőktől önrész vállalását jelenti, a megoldásban számítunk pedagógusainkra, civil szervezeteinkre (program biztosítás, pl. horgászat) és egyházainkra. Nagy terhet vehetünk le a munkába járó szülők válláról.

Szervezet építés: támogatni kell a gyermekek az ifjúság érdekeit kellő súllyal képviselő **ifjúsági önkormányzat** megalakulását és annak rendszeres, a diákönkormányzattal élő kapcsolatot tartó munkáját.

„Hazavárunk – program: a középiskolába és felsőfokú tanintézetbe járó fiataljainkkal éreztetnünk kell, hogy őket településünk megbecsüli, pusztavámi

polgárokként tekint rájuk, szabadidejükben, de tanulmányaik befejezése után is hazavárjuk őket.

- évente megrendezzük a Pusztavámi Középiskolások találkozóját
- évente megrendezzük a Pusztavámi Főiskolások találkozóját (egyetemisták is) (ahol kötetlenül beszélhetünk az őket érintő kérdésekről, hallgathatunk zenét, st.)
- ki kell dolgozni annak lehetőségét, hogy évente egyszer/kétszer utazási támogatásban részesíthessük őket

Pusztavám, 2003. szeptember 10.

Merkatz László
polgármester